

Побережець Г.С.

(м. Миколаїв)

ВПЛИВ ВЕЛИКОГО КНЯЗІВСТВА ЛИТОВСЬКОГО НА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ

Досліджено вплив Великого князівства Литовського на розвиток українських земель у середньовіччі, з акцентом на період з XIII по XV століття.

Велике князівство Литовське відіграло значну роль у розвитку українських земель, ставши вагомим чинником їх історичної долі в середньовіччі. Від XIII до XV століть, в період свого розквіту, Велике князівство Литовське було одним із наймогутніших державних утворень Європи, що включало в себе території сучасної Білорусі, України, Литви та частини Росії. Унікальність цього історичного періоду полягає в тому, що він сприяв інтеграції українських земель до європейського культурного та політичного простору, а також забезпечив розвиток місцевих правових та адміністративних інститутів.

Під владою Великого князівства Литовського українські землі зазнали значних змін. Зокрема, було розширено місцеве самоврядування, що дало змогу розвивати власні законодавчі норми, зокрема, на основі візантійського права. Це сприяло збереженню та розвитку православ'я на цих територіях, незважаючи на католицьке оточення. Важливим аспектом впливу Великого князівства Литовського на українські землі було також посилення економічних зв'язків та розвиток торгівлі, що сприяло зростанню міського населення та розквіту міст [1].

Адміністративні реформи, запроваджені Великим князівством Литовським, включаючи введення магдебурзького права, стимулювали розвиток міського самоврядування, що позитивно вплинуло на економічне зростання та культурний розвиток міст. Такі зміни сприяли збільшенню впливу міського населення та розквіту торгівлі, зміцнюючи економічні зв'язки з Литвою та іншими європейськими країнами. Це відкрило двері для культурного обміну та припливу західноєвропейських впливів, що збагатило місцеву культуру.

Однак, цей період також характеризувався складними відносинами між литовською шляхтою та українським населенням, а також боротьбою за збереження національної ідентичності та культурних традицій. Вплив Великого князівства Литовського на українські землі не можна оцінювати однозначно; це був час як можливостей, так і викликів, який залишив помітний слід в історії розвитку українського суспільства.

Попри католицьку домінанту в Литві, українські землі зберегли свою православну віру, яка стала фундаментом для збереження та розвитку культурної та національної ідентичності. Литовська політика релігійної толерантності дозволила різним релігійним спільнотам співіснувати мирно, сприяючи релігійному розмаїттю та культурному розвитку [2].

Загалом, період влади Великого князівства Литовського став епохою значних змін для українських земель, що вплинули на їх політичну структуру, економіку, культуру та релігійне життя. Цей вплив забезпечив основу для

подальшого історичного розвитку регіону, визначивши його місце в ширшому європейському контексті. Велике князівство Литовське не лише захистило українські землі від зовнішніх загроз, але й сприяло їхньому соціально-економічному та культурному процвітання, залишивши помітний слід в історії та культурі регіону.

Отже, Велике князівство Литовське відіграло значну роль у розвитку українських земель, ставши вагомим чинником їх історичної долі у середньовіччі. З XIII по XV століття, у період свого розквіту, воно стало однією з наймогутніших держав Європи, забезпечуючи інтеграцію українських земель до європейського культурного та політичного простору та сприяючи розвитку місцевих правових та адміністративних інститутів. Це був період значних змін, що охоплював розширення місцевого самоврядування, розвиток православ'я, посилення економічних зв'язків та зростання міського населення.

Незважаючи на складні відносини між литовською шляхтою та українським населенням, а також виклики збереження національної ідентичності, вплив князівства на розвиток українських земель був переважно позитивним, сприяючи їх соціально-економічному та культурному процвітання. Вивчення цього періоду є ключовим для розуміння формування української національної ідентичності та аналізу історичних передумов сучасної політичної та культурної ситуації в Україні, підкреслюючи важливість взаємодії між різними народами Центральної та Східної Європи в середньовічний період.

Література

1. Ковальова С. Місце українського права у правовій системі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої. Law of Ukraine. Pravo Ukraini. 2020. № 1.
2. Підгорбунський М. Поширення лютеранства у Великому князівстві Литовському та його вплив на розвиток освіти та музичної культури. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Музичне мистецтво. 2021. Том 4. № 2. С. 248-261.

Петровський Анатолій
(м. Південноукраїнськ)

РЕЙМСЬКЕ ЄВАНГЕЛІЄ

Аналізується хибний вплив імперської історіографії на об'єктивне висвітлення історичних процесів середньовіччя в Україні

В бібліотеці Корнегі, що у французькому місті Реймсі, знаходиться Євангеліє. Воно складається з двох частин різних книг, кириличної та